

10. oktober 2023

Danmarks Nationalbank deler grundlæggende formandskabets vurdering af den aktuelle konjunktursituation og risikobilledet. Gennem det seneste år er renterne steget kraftigt i forlængelse af den høje inflation og den strammere pengepolitik, og det er begyndt at dæmpe væksten i dansk og international økonomi. Ligesom formandskabet vurderer Danmarks Nationalbank, at der gennem det seneste halvandet år har været en betydelig afdæmpning af væksten, når man ser bort fra medicinalindustrien og branchens produktion i udlandet under dansk ejerskab. Vækstafdæmpningen forventes at mindske det aktuelt store pres på arbejdsmarkedet i dansk økonomi, selvom der er usikkerhed om, hvornår og hvor meget arbejdsmarkedet vil blive påvirket af vækstafdæmpningen.

Nationalbanken forventer dog i højere grad, at højere lønstigninger forlænger perioden med høj inflation. Lønvækst påvirker typisk kerneinflationen og især tjenestepreiserne med en vis forsinkelse, og lønstigningerne er først hen over sommeren begyndt at tage til oven på forårets overenskomstforhandlinger.

Formandskabet bemærker, at finanspolitikken aktuelt og de kommende år er omtrent aktivitetsneutral i forhold til 2019, men at aktivitetspresset er større end dengang. Med afsæt i vurderingen af beskæftigelsesgabet vurderer formandskabet, at finanspolitikken bør strammes med op til 0,5 pct. af BNP. Formandskabet bemærker dog, at vurderingen af beskæftigelsesgabet er behæftet med betydelig usikkerhed, og at andre indikatorer for pres på arbejdsmarkedet som fx ledighedsgabet viser lidt mindre kapacitetspres i økonomien.

Danmarks Nationalbank vurderer ligesom formandskabet, at der er behov for en stram økonomisk politik for at bringe inflationen ned. Overvejelser om pengepolitikken i Danmark og euroområdet lader imidlertid ikke til at indgå i formandskabets anbefaling til finanspolitikken. Danmarks Nationalbank har siden sommeren 2022 sat renterne markant op som følge af de stramninger af pengepolitikken, som Den Europæiske

Centralbank, ECB, har gennemført i euroområdet for at bringe inflationen ned. I kraft af Danmarks fastkurspolitik har finanspolitikken i Danmark til opgave at tage hånd om eventuelle afvigelser i konjunkturforskelene mellem Danmark og euroområdet. Når kapacitets- og inflationspresset er ens i Danmark og euroområdet, vil pengepolitikken i Danmark som oftest i væsentligt omfang være afstemt med inflationspresset. Aktuelt vurderer Nationalbanken ikke, at der er udsigt til, at presset i dansk økonomi vil være væsentligt større end i euroområdet fremover. Derfor vurderer Nationalbanken, at det ikke er nødvendigt med en markant stramning af finanspolitikken. Men det er vigtigt, at finanspolitikken ikke modarbejder pengepolitikken i at bringe inflationen ned, og eventuelle tiltag i aftalen om finansloven, der øger kapacitetspresset, skal derfor mødes af tiltag, der som minimum dæmper kapacitetspresset tilsvarende.

Danmarks Nationalbank er enig med formandskabet i, at boligskattereformen, som træder i kraft i 2024, er en vigtig og hensigtsmæssig del af det danske skattesystem. Med boligskattereformen genoprettes en automatisk stabilisator i dansk økonomi og på boligmarkedet, da boligskatterne igen stiger og falder med boligpriserne, hvilket dæmper udsving i boligpriserne. Boligskattereformen ensarter samtidig i højere grad skattebetalingen på tværs af geografi og ejendomstyper. Det er en klar forbedring i forhold til den gældende ejendomsbeskatning. Nationalbanken er endvidere enig med formandskabet i, at det er vigtigt hurtigt at kunne rette fejlagtige vurderinger i tilfælde, hvor vurderingerne kan få negative konsekvenser, fx i forbindelse med ejendomshandler.

Endelig er Nationalbanken enig med formandskabet i, at klimamålsætninger mest omkostningseffektivt opnås med en ensartet CO₂-afgift, og at sen regulering øger de samfundsmæssige omkostninger. Nationalbanken bemærker hertil, at vished om fremtidige afgiftsniveauer støtter op om prismæssig og finansiell stabilitet, da visheden bidrager til at tydeliggøre risici ved udledningsintensive forretningsmodeller.